

AFZENDER: LievenseCSO Milieu B.V. / Postbus 422 / 8901 BE Leeuwarden

N.V. Nederlandse Gasunie
T.a.v. de heer M.C.C. Terlouw
Postbus 444
2740 AK WADDINXVEEN

UW KENMERK
I.013302.01

ONS KENMERK
17F536 FF

CONTACTPERSOON
Mevrouw ing. A.J.M. Heddes

TELEFOON
088 - 910 22 54

E-MAIL
AHeddes@LievenseCSO.com

DATUM
4 mei 2018

ONDERWERP
Quickscan beschermde natuur verlegging A-510-KR-071 bij knooppunt Hoevelaken (definitief)

Geachte heer Terlouw,

Hierbij ontvangt u de rapportage van de Quickscan beschermde natuur voor de geplande werkzaamheden in verband met de geplande verlegging van de A-510-KR-071 bij knooppunt Hoevelaken.

Indien u hierover nog vragen en/of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met ondergetekende (tel. 088 - 910 22 54 of via mail AHeddes@LievenseCSO.com).

Met vriendelijke groet
LievenseCSO Milieu B.V.

Mevrouw ing. A.J.M. Heddes
Projectmanager

LievenseCSO Milieu B.V.

CORRESPONDENTIEADRES
Postbus 422
8901 BE Leeuwarden

BEZOEKADRES
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

TELEFOON
+31 (0)88 91 020 00

E-MAIL
info@LievenseCSO.com

WEBSITE
LievenseCSO.com

IBAN
NL63ABNA0570208009

KAMER VAN KOOPHANDEL
30152124

BTW NUMMER
NL. 8075.03.368.B.01

BIJLAGE(N)

- Quickscan beschermde natuur verlegging A-510-KR-071 bij knooppunt Hoevelaken

NOTITIE

Aan: Mevrouw A. Heddes (LieveenseCSO Milieu B.V.)
Van: Ing. R. Aukema
Datum: 22-3-2018
Projectnummer: 18-10 (Natuurbalans - Limes Divergens); 17F536 (LieveenseCSO)
Onderwerp: Quick scan beschermde natuur HDD Knooppunt Hoevelaken
Status: Definitief

1. Aanleiding

N.V. Nederlandse Gasunie heeft werkzaamheden voorzien bij knooppunt Hoevelaken i.v.m. aanpassingen aan dit knooppunt door Rijkswaterstaat. De werkzaamheden bestaan uit aanleg van een nieuwe leiding d.m.v. een gestuurde boring (HDD) en de verwijdering van de huidige leiding. Uitvoering van deze werkzaamheden kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming¹ (Wnb) en tot aantasting van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde natuurwaarden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer van de ingreep. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wnb en dient nagegaan te worden of de ingreep past binnen het beleid voor het NNN.

Op verzoek van LieveenseCSO Milieu B.V. heeft Natuurbalans - Limes Divergens een quick scan uitgevoerd. Deze heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen welke mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing of vergunning noodzakelijk is. Het natuuronderzoek voldoet aan de eisen zoals deze zijn vastgelegd in de specificatie CSK-14-N "Natuuronderzoek" (N.V. Nederlandse Gasunie, 2015).

¹ De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

2. Werkwijze

De quick scan bestaat uit een eenmalig veldbezoek in combinatie met een bureaustudie. Als basis voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van archiefgegevens van de afgelopen tien jaar uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), opgevraagd in maart 2018.

De ingreeplocatie is op 20 maart 2018 bezocht door een ecooloog van Natuurbalans - Limes Divergens. Tijdens dat veldbezoek is gezocht naar beschermde natuurwaarden en is een inschatting gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde soorten op basis van een habitatbeoordeling (expert judgement). Die kennis is nodig om mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Indien er een kans is op negatieve effecten zijn mitigerende maatregelen voorgesteld. Ook is aangegeven of vervolgonderzoek nodig is.

Figuur 1. Ligging van de ingreeplocatie (rood omlijnd) bij knooppunt Hoevelaken

3. Beschrijving locatie en voorgenomen ingreep

Locatie

De locatie bevindt zich ten zuidoosten van knooppunt Hoevelaken langs de A1 tussen Hoevelaken en Amersfoort. Het landschap ter plaatse van de ingreep bestaat ten zuiden van de A1 uit intensief agrarisch landschap en grazige bermen met plaatselijk wat ruigere vegetatie van onder andere braam. Ten noorden van de A1 bestaat het landschap uit grazige bermen, een vijver en een parkeerplaats. Langs de snelweg zelf zijn bomenrijen aanwezig.

Geplande werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit de aanleg van een nieuwe leiding d.m.v. een gestuurde boring en het verwijderen van een oude leiding. Voor het verwijderen van de oude leiding worden lokaal graafwerkzaamheden verricht.

Uitvoeringsperiode

De periode van uitvoering is voorzien van juni tot en met december 2018.

4. Toetsing Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Vaatplanten en mossen

Op basis van expert judgement kan worden gesteld dat er op de ingreeplocatie geen streng beschermde planten- en mossensoorten voorkomen, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor deze soorten te fungeren. De bermen van de Rijksweg en het agrarische grasland ten zuiden van de A1 zijn te voedselrijk voor beschermde soorten.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vaatplanten en mossen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

In de omgeving van het ingreepgebied zijn verschillende vleermuissoorten waargenomen. Het betreft gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Waarschijnlijk wordt het gebied rondom de ingreeplocatie vooral gebruikt als foerageergebied. Het ingreepgebied is in 2015 vrij uitgebreid onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten i.v.m. de aanpak van de snelwegen rondom knooppunt Hoevelaken door Rijkswaterstaat (BTL & Bureau Natuurbalans, 2015). Er zijn toen geen verblijfplaatsen en vliegroutes aangetroffen nabij het ingreepgebied. Gezien het huidige landschap met vrij jonge bomen en de snelweg als grote barrière, functioneert het onderzoeksgebied alleen als foerageergebied. Het landschap ter plaatse van de ingreep blijft intact. Er worden geen bomen gekapt of gebouwen gesloopt. Schade aan vleermuizen door de werkzaamheden wordt dan ook niet verwacht. Om schade helemaal te voorkomen dient men de volgende mitigerende maatregelen toe te passen:

- Werkzaamheden vinden hoofdzakelijk overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang.
- Het gebruik van bouwverlichting dient zoveel mogelijk vermeden te worden. Als dat niet geheel te voorkomen is, dient gebruik gemaakt te worden van amberkleurige verlichting en deze dient niet uit te stralen in mogelijke leefgebieden van vleermuizen (bomen, bosranden, etc.).

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen worden niet overtreden, mits voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vleermuizen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het ingreepgebied zijn geen streng beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waargenomen. Streng beschermde zoogdiersoorten zijn ook niet te verwachten. Het landschap is vrij open en grote oude- of gemengde bossen in combinatie met graslanden ontbreken rondom knooppunt Hoevelaken.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor grondgebonden zoogdieren is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Broedvogels

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in bomen en struiken rondom de ingreeplocatie, in oevervegetaties langs watergangen, in schuurtjes en in nestkasten

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal van maart t/m juli, maar in het kader van de Wnb wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dat kan door binnen de begrenzing van het werkterrein (werkputten, grond- en materiaalopslag, parkeerplaatsen, etc.) bomen en struiken te rooien en overige vegetaties kort te houden. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op het werkterrein, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vogels is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn geen archiefwaarnemingen bekend van reptielen. Mede op basis van het ontbreken van geschikte reptielbiotopen, zoals heide, heischrale graslanden of goed ontwikkelde bosranden, kan worden aangenomen dat beschermde reptielen niet op de ingreeplocatie voorkomen.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van reptielen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor reptielen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Amfibieën

Op de ingreeplocatie zijn uitsluitend ondiepe, afvoerende slootjes en een grote vijver aanwezig. Dergelijke wateren vormen geen geschikte voortplantingsplaatsen voor de streng beschermde amfibiesoorten. Streng beschermde amfibiesoorten komen niet voor op de ingreeplocatie.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van amfibieën worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Vissen

Er zijn geen waarnemingen van streng beschermde vissoorten bekend uit de NDFF uit omgeving van het ingreepgebied. In de sloten en de vijver aan de noordkant van de snelweg zijn wel vissen aanwezig. Voor algemene vissen geldt een zorgplicht. Dit betekent dat indien mogelijk schade optreedt vissen zo veel mogelijk verplaatst moeten worden voorafgaand aan de ingreep. Bij het verwijderen van de leiding wordt mogelijk gegraven in de vijver. In dat geval moeten vissen eerst worden weggevangen en verplaatst.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden, mits voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vissen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Ongewervelden

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is, waardoor de locatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde ongewervelden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

5. Voortoets Wet natuurbescherming: onderdeel gebiedsbescherming

De ingreeplocatie ligt ruim buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Arkemheen ligt op 6 kilometer afstand van de ingreeplocatie. Er is geen kans op externe werking.

Ook effecten van stikstofuitstoot (NO_x) en -depositie op stikstofgevoelige habitats worden, gezien de aard en duur van de werkzaamheden, als nihil ingeschat. Verdere toetsing aan de Wnb voor het onderdeel gebiedsbescherming is niet noodzakelijk.

6. Beoordeling Natuurnetwerk Nederland

In provincie Utrecht is het NNN (voorheen EHS) vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. De ingreeplocatie ligt ruim buiten het NNN (1 kilometer). Aangezien in Utrecht geen externe werking voor het NNN geldt, is er bij realisatie van de ingreep geen kans op aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Verdere toetsing is niet nodig.

7. Conclusies

Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

- Het verspreidingsbeeld van beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is actueel en compleet. Vervolgonderzoek is niet nodig.
- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep kunnen de volgende beschermde soorten voorkomen vleermuizen en broedvogels.
- Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in de volgende paragraaf.
- Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, wordt overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb voorkomen.

Wet natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

- Er ligt geen Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn op voorhand uitgesloten. Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig.

Natuurnetwerk Nederland

- De ingreeplocatie ligt geheel buiten de begrenzing van het NNN. Er is geen kans op significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

8. Mitigerende maatregelen

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (globaal maart t/m juli).
- Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dat kan door binnen de begrenzing van het werkterrein (werkputten, grond- en materiaalopslag, parkeerplaatsen, etc.) bomen en struiken te rooien en overige vegetaties kort te houden. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op het werkterrein, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.
- Werkzaamheden vinden hoofdzakelijk overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang.
- Mochten er ook werkzaamheden in de schemer plaatsvinden, dan bouwverlichting alleen uitvoeren in amberkleurig verlichting en wegdraaien van mogelijke leefgebieden van vleermuizen (bomen).
- Voor algemene vissen geldt een zorgplicht. Dit betekent dat indien mogelijk schade optreedt vissen zo veel mogelijk verplaatst moeten worden voorafgaand aan de ingreep. Bij het

verwijderen van de leiding wordt mogelijk gegraven in de vijver. In dat geval moeten vissen eerst worden weggevangen en verplaatst.

9. Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de quick scan. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	attentie: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	mitigatie: werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na mitigerende maatregelen.
PAARS	onthefing/vergunning: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing/vergunning nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	MITIGERENDE MAATREGELEN	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Vleermuizen	Kans op verstoring bij werkzaamheden in het donker	Werkzaamheden uitvoeren van een half uur na zonsopgang tot een half uur voor zonsondergang. Indien toch 's nachts gewerkt moet worden vleermuisvriendelijke (amberkleurige) verlichting gebruiken.	Nee
Vogels	Verstoring in broedseizoen	Werken buiten broedseizoen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli), of mitigerende maatregelen treffen vóór aanvang broedseizoen	Nee
Vissen	Schade bij graafwerkzaamheden in de vijver	Vissen voorafgaand aan de ingreep wegvangen en verplaatsen.	Nee
WNB: GEBIEDSBESCHERMING			
Locatie ligt buiten Natura 2000-gebied, geen externe werking	Geen	Geen	Nee
NATUURNETWERK NEDERLAND			
Locatie ligt buiten NNN, geen externe werking	Geen	Geen	Nee

10. Bronnen

- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag 22 maart 2018.
- BTL & Natuurbalans – Limes Divergens, 2015. Natuuronderzoek Knooppunt Hoevelaken. Rijkswaterstaat Midden Nederland.